

НАПРѢДЪКЪ

ВѢСТНИКЪ ЗА НАРОДНЫ, ПОЛИТИЧЕСКЫ И КНИЖЕВНЫ НОВИНЫ

Спомоществованіята почнуватъ отъ началото на всякой мѣсець.

Статин и дописки за общеполезны и народны работы са вмѣтывать съ благодареніе, но въ всякой случай трѣбва да сѣ снабдени съ потрібнытъ подписы.

Испраціаныхъ за обнародванье статій
и допискы назадъ са не вращать.

Понеже годишното течение на Въстанието е една Лица турска, а настоящата ейстойность на Диржѣхъ въ *Кайме* е гр. 165, оня отъ нашихъ почитаеми Настоятели или Спомоществователи, които бы ни вывели чары въ *Кайме* или *тебрия*, трѣба да се въобразяватъ за тѣхъ само седмично се показанѣхъ цѣхъ на турскѣхъ Дирж.

ЦАРИГРАДЪ, 31 Марта 1877.

Шомъ Протоколътъ са подписа и всичкиятъ английскы вѣстници изказахъ радость си за туй събитіе, по съвършенно увѣрявахъ, че «мирътъ не е съвършено осигуренъ съ този дипломатический актъ.» Единъ *Таймс* сано, който са вижда по малко песиметъ отъ другытъ вѣстници, изказа мнѣніе, че опасността за войнѣ не са е избѣгнѣла наистинѣ съвършено, но че Протоколътъ клони на миръ. Голяма сполука ще бѣде, прилага да каже тоя вѣстникъ, ако чрезъ Протоколътъ, който е важна дипломатическа сполука за Англія, Россія сполучи да избѣгне войнѣтъ, безъ да са докани достѣпнѣсто ѝ.

Отъ другъ страпъ, русскыя вѣстницы, и особенно *Петербургскій Вѣстникъ* забавляя, че са дава сега благоуврѣме на В. Портж да покаже, че желеа давиди мирътъ възстановенъ и себе си въ възможность да са прѣдаде на дѣлото на прѣобразованіята и че, ако са не успѣлува отъ тѣхъ благоуврѣме, едно отъ дѣтѣ е позволено, казуюа, да занемогнѣтъ отъ това, или че въ мюсюлманскыя свѣтъ е рѣшено употребленіето (!) на Христіанитѣ, или че османско-го правителство ако и да устѣха пуждаа да не съобрази съ свѣтъна на Европѣ, не въ състояніе да противостои на страститѣ на простолюдіето. «Вѣдушетъ на В. Портж е въ нейныя рѣчѣ, прилога да каже полуофіціалныя русскыя вѣстникъ. *Нордъ* отъ своѣхъ страпъ, като извѣстява подписваніето на Протоколътъ, казуюа, че Европа иска отъ Турціѣхъ дѣйствиетелно осигуряваніе и улучшеніе на судбѣныя на Христіанитѣ, не чрезъ освятеніятъ отъ Мидхадъ наша Конституціѣхъ — който тойзи вѣстникъ нарича лежпарламентарно забавленіе, — но чрезъ прѣобразуванѣто на мѣстныя постановленія, а това го иска Протоколътъ съгласно съ рѣшеніята на Конференціѣхъ. Реформытѣ, които искатъ Силытѣ, не сме непогодими съ конституціонното правленіе. Но освятеніятъ въ Цариградъ постановленія ще стайтъ по дѣйствиетелни, ако са сѣздаде една система за мѣсно управленіе, прѣдопрѣдѣлено да направи истинско гражданско и политическо равенство, което до сега само по начало бѣше прието.

Таковыя сж горь-долу размышленія. копто прави всякийтъ почти европейскій Печать за подписанный Протоколъ. Но съ подписаніето отъ шеститѣхъ гаранты Силы на тоя дипломатическыя акты съвршва ли са вѣчно, и мирътъ осигуренъ ли е? Его въпросъ на който е твърдъ мѣчно сега за сега поне да са отговори положително. Защото, русскіе вѣстници, па и самыи Протоколъ, както ще видать по доучителитѣ, сматрять подписваніето на мирътъ между В. Портж и Чернж Горж за първож и необходимж стѣпкж коійто Портата трѣбва да направи ако желавѣ пріятельското изравненіе на настоящитѣ мѣчютин. *Таймъс* отъ другъ странж уярвѣя напеститж, че англійскійтъ въ Цариградѣ прѣдставитель и генераль Арнолдъ Кампелъ — англійскійтъ за турско-сърбско-тѣ прѣваріе комисариинъ — полагаѣ го дѣмъ стѣпанія за да сиолучѣтъ отъ

Высокаѣмъ Портѣ уступки за Чернѣмъ Горѣ, но главною възраженіею за гдѣто не може да уступятъ окруженію Никшичѣе, че живущиѣ въ него Мюсюлманѣе, че са угнетаватъ отъ Черногорцыѣ, ако са подвеждатъ подъ тяхното вѣдомство. За вдиганье на тѣзи прѣчки, англійското правителство прѣдлага, що то жителитѣ Мюсюлманѣе да са прѣселятъ другадѣ въ Държавитѣ съ разпоски на Англіи, които ги обезпечява и за земитѣ и за кѣщитѣ, които ще напуститѣ. А пъкъ *Нордъ* у вѣрвява, че Мюсюлманетѣ, като живѣятъ отъ много вѣрмо въ Чернѣмъ Горѣ, напѣтрватъ са въ изрядни сношенія съ Черногорцыѣ, и че, когачимъ са ѣ подигала война между тѣѣ княжество и Турціи, тѣ сѣ оставали въ домоветѣ си безъ никакъѣ страхъ и опасность. *Нордъ* принася и други примѣры за доброто, както казува, обнасянье на Черногорцыѣ къмъ Турцыѣ, отъ които заключавѣ че аргументъѣ съ който Портата отказва да уступи Никшичѣе лоше извѣщеніе, което не прѣмаа разискуванье.

Какъ и да е, а и до тоя часъ владѣе неизвѣстността, тази майка на безпокойствата и страховетъ, както ѣх наричатъ, въ политическытъ въпроси. И ето че не е доста само подписването на Протоколътъ отъ шестте гаранции Силы, а са изплатили и съизплатили и прилагали му и отъ В. Портъ. Но какъвъ приемъ ще направя В. Портъ тоя многоумный Протоколъ или по добръ, какъвъ ще взематъ прѣговоры съ Чернъ Горъ. Свѣдѣ официалното му подаване на В. Портъ, министерътъ са събрахъ няколко пжти на извъредни министерски съвѣти подъ прѣдсѣдательството на Н. В. великия везиръ, за да размыслятъ върху отговорътъ, който щеше да са даде на великытъ Силы, и каза са даже, че въ министерскыйтъ съвѣтъ, който станалъ въ недѣльн, ставало едно конечно рѣшеніе, което и на другия день, въ понедѣльникъ са одобрило и потвърдило отъ Н. В. Султана. Отговорътъ на В. Портъ до Силытъ е, споредъ мѣстнытъ вѣстници, такъвъ, види са, што е равенъ съ отъвърляне на Протоколътъ. Ето што казва за туй рѣшеніе на министерскыйтъ съвѣтъ *А. Хералдъ*: «Споредъ нашитъ свѣдѣнія, рѣшеніето на министерството за отговорътъ са поднесено вчера, понедѣльникъ, на потвържденіето отъ Н. В. Султана, а днесъ, вторникъ, ще са испратѣ по телеграфъ на прѣдставителитъ на Портътъ причуждаты дворове. Въ тоизи отговоръ, императорското правительство иска истъкованіа върху много точки, и особено върху двата въпроса за Чернъ Горъ и обрѣжаніето, между които, както мысли Портата, нѣма никакво сношеніе. Свързването рѣшеніето за да са отъвърли Протоколътъ си оставало непоколебимо, освѣнъ ако Россія напустило положеніето, което е взела чрезъ декларацията на князя Горчакова.» Туй що, и отъ туй изъясненіе на «*А. Хералдъ*», при всичко че са съгласна да то съ свѣдѣніята и на другытъ мѣстны вѣстници, не може да са каже нѣщо положително. Вѣрното е, че отъ минутъ на минутъ са очаква конечното рѣшеніе върху двата главны въпроса въпроси, какъ ще са приематъ е. най послѣ берлинскыйтъ Протоколъ отъ В. Портъ и какъвъ край ще взематъ черногорскытъ прѣговори, рѣшеніе, което ще направи императорското правительство, и отъ което зависи мирътъ или войната.

«Стамбулъ» и Бълг. народъ.

Едно отъ обыкновенните обвиненія, които не сега отъ скоро, но отъ основаніето еще на Българскитѣ Екзархїи са свиргати прѣзъ лицето на българскійтъ народъ, е и това, че той е слабо оръдіе въ рѣцѣтъ на панславизма, гнѣздото на когото е Московїята. Всичко що ставаше въ Българїѣ, отдаваше са на Русситѣ, най малкото оплакваніе, което имаше обыкновенно тѣсны причины, казваше са че е слѣдствіе на русскитѣ дѣйствиѣ. Най малкото дѣйствиѣ на българскійтъ народъ, който отъ нѣколко години на самъ почнѣ да са пробужда, считаше са плодъ на русскы интригы, българскитѣ училища съ русскы нары са поддържатъ, черквѣтъ ни, и тѣхъ Русситѣ ги правятъ. Най послѣ и самийтъ българскій черковенъ въпросъ, който има началото си еще отъ какъ съмъ прїеми Българетѣ христїанскитѣ вѣрж, и той са поднигъ отъ Русситѣ. Нашитѣ читатели помнятъ сѣдѣжѣтъ, коїкы бѣше подигнала . Екзархїятѣ противъ *Фарз дѣ Воефоро*. Тя при всичко че са прѣдприе, за да са отбѣлснѣтъ тѣзи обвиненїи, но имѣ за слѣдствіе друго, освѣтъ да са кажатъ по тържественно сѣшнѣтъ обвиненїи, и да развѣнѣтъ едно до ети серіозно за Екзархїйскы ковецжъ количество. Тука пий не щомъ да разпо-

зи обвиненіи въ послѣднѣ на
помощь съ...
часть съ нашего отечество.

Къмъ тази обречени кака са отпосе, какъвъ языкъ държъ «Stamboul» и неговий отпечатъкъ «Источно Врѣме»? Ний не бихмы си задали никаго тоя въпросъ, ако казпннѣ въстпнцы въмахъ претенціята, да сь грижеть за доброто на българскійтъ народъ. Ако той сь представляваше лишеть отъ маскѣтъ на българскій доброжелатель, ний бихмы и него оставили, да пине каквото иска, както оставямы и другитъ въстпнцы, които обикновено нападатъ на българскійтъ народъ. Честнитъ людье обикновено на клеветницитъ противопоставятъ прѣзрѣніе. Но защото той сь представлява като пріятель на Българитъ, ний смы длъжни, да му спиемъ маскѣтъ, и да го покажемъ, че и той е единъ отъ нашитъ клеветници. Разликата само помежду тойзи нашъ новъ клеветникъ и прѣдшпннѣтъ е тази, че прѣдшпннѣтъ ясно и безпощадно ны нападатъ, а нѣкъ новыиътъ тойзи постъпва съ криволиченіе, и ето какъ.

Той най напредъ са представлява, че брани българският народъ отъ обвинението, че е русско орудие, за това казва, че «не е никакъ точно, че Българетъ сѣ были нѣкога Русскіе инстинкти или по симпатіи.» Но при това призага и следующето, «че Руссетъ сѣ са възползували отъ всичкитѣ тѣжбы, които старото управление е могло да достави на Българитѣ, за да ги възбуди на бунтъ, то не е несумѣние. Че славянскитѣ комитети сѣ търпели постоянно съ голѣмъ грижъ, и по нѣкога съ успѣхъ, лица, които тѣ можахъ да гласнѣтъ на бунтъ или да дѣйствувать на тѣхны лоши побужденія съ общанія, а най повече съ паричны дарове: че тѣзи сѣщитѣ комитети сѣ работили съ всички възможны средства, за да възбудятъ протѣстъ и невѣжитѣ, като сѣ глѣдали да ги убѣдятъ че първото възстанище е само опитваніе ще са послѣдва отъ единъ непосредственъ успѣхъ, и че

всички виновници на смущеніята що
са обвиняты съ благодаренія и съ па-
ры, всичко туй е неоспоримо.»

Отъ горнето излѣзва, че българскійтъ народъ е била заобиколенъ вродъ отъ русскитѣ питригы. И паче и обстоятелства и хора сж употреблявалъ Русскитѣ, за да сиодучатъ цѣлѣтъ сн, т. е. да произведѣтъ бунтъ. Това е едно отъ обвиненіята, които правятъ противъ Българитѣ тѣхнитѣ врагове. Но ако сравни челоуѣкъ тѣзи думи на Stamboul съ друго едно паче негово мнѣніе, което е положилъ въ видъ на аксіомъ, т. е. че Българетѣ нито по инстинктъ, нито по симпатіи сж Русси, очаквалъ бы да види членописецѣтъ да опровергава тѣзи обвиненія, очаквалъ бы да чете и усилията, които сж направили Българетѣ, за да отблъснатъ русскитѣ питригы, за да утѣри, че дѣйствиелно Българетѣ нито по инстинктъ, нито по симпатіи сж Русси; по *Источно Врѣме* не споменува нито думъ за това, ни едно доказателство не вижда, за да покаже че панславистскитѣ дѣствій не можѣтъ да успѣятъ. Но като наредилъ всичко, което сж дѣствували панславиститѣ, напуска прѣдѣлѣтъ сн и дохожда да ни каже, какъ царското правителство е благоизволило да ны отърве отъ грцкото духовенство, което, прѣвсичкитѣ сн успѣи да убѣди свѣтъ, че не дѣствува споредъ внушеніята на панславиститѣ, пакъ не можѣ да измѣри милостъ прѣдъ панславистскитѣ *Источно Врѣме*, та я то са обвинява, че сн съставлява

Естественно прочесть читатель, кто
сравни действия на панславизмъ
съ послѣднѣе приключенія въ Бѣл-
гарію, дожда до заключеніи че-
нешастиа,konto спольтъхъ въ по-
слѣдніе вѣры отечество ни, произ-
лъзохъ единственно и само отъ рус-
скы интригы, и чо влобще Бѣлгаретъ
сж были едно орудіе въ рѣшѣтъ на
Руссытъ. Тази е теоріята на *Источно
Времѣ* върху послѣднѣе бѣлгарскы
приключенія.

По ний не можемъ, отъ другъ страна, да не кажемъ, че при всички въп-
кани дѣйствиа, които създа между
нашиятъ народъ почтенныйтъ ни съ-
братъ, и при всичкоко невъжесте,
коего припиева той на българскыйтъ
народъ, ний смъ увѣрени, че тойтъ
народъ има доста жизнени сили,
доста благородіе и доста само-
стоятелностъ, щото да може да от-
блъсно побѣдоносно въцкытъ поку-
шенія на въцкытъ политически про-
паганды. Народъ, който въ разстоіе
на петнадесетъ години са е борилъ
успѣшно противъ Католицытъ, противъ
Гьрцытъ, както исповѣда и самогто
Источно Врѣме, и противъ Протестан-
тытъ, които умышленно, види са, за-
брава нашиятъ събратъ, народъ, който
и сега еще, при всичкоко си окаяно
положеніе води отчаяннъ борбъ про-
тивъ същытъ религіозны пропаганды,
тойтъ народъ, казаванъ ний, трѣбва да
има достатъчнъ доблестъ, за да са борилъ
и противъ въцканы политически про-
паганды, които дѣйствуватъ противъ
неговытъ добръ разумъваны интересы.
Но не трѣбва да забравя почтенныйтъ
нашъ събратъ и условията, подъ кои-
то са води тази религіозна борба. Отъ
еднъ странъ правителствени подпо-
ркъ, пары изобилны, наука доста се-
ріозна, дѣятелность извъредна, а отъ
другъ странъ единъ народъ почти
подъ немилости, сиромыхъ, невѣжесте
венестъ, както увѣрва *Источно Врѣ-
ме*, изоставенъ на своитѣ собствени
силы. Но и при такыва условия той с

запазва народното и религиозно единство, и са старасъ своятъ само, това трѣбва добръ да забѣлжи почтенныйтъ паниъ събратъ, старасъ са съ своятъ само силы, да са образува, да са развие, да напредне. Какъ прочее той народъ да не може да осуети дѣйствиѣта на външнытъ политически пропаганды? Отъ двѣтъ едно прочее, или това гдѣто казва *Источно Врѣме* че България не сѣ были нито по инстинктъ нито по симпатіямъ Русскъ, о лежа, та за това тѣ приемятъ и рускытъ агенты, и общеніята имъ, и дароветъ имъ, или тѣ сѣ само Българе, т. е. народъ самостоятеленъ, които иска да запази своитѣ индивидуалность, и други въкашны дѣйствиѣта помежду Българиятъ, които нареджа *Источно Врѣме* като неоспорими, сѣ прости клеветы, та ще има сълователно други причины по дълбоки, които само съзпнѣтъ не виждатъ и глупцытъ не разбираютъ, и прѣдъ които клеветницытъ умышлено жуимѣтъ, за да погрязнатъ единъ народъ злочестъ и невиненъ.

Кон сѣ тѣзи други причини? Казва ни ги твърде наивно самото *Източно Времѣ*, като ни уверява, че «Русскіе сѣ са възползували отъ всичкитѣ тѣжби, които старото управленіе е могло да остави на България. за диги възбуди на бунтъ». Ще каже че, старото управленіе е доставяло на България тѣжби такива, които сѣ ги възбуждали на бунтъ. «За това нѣмо — казва *Източно Времѣ* — по не сумнѣніе.» Който може да разбере ка-

како нека да вѣдѣмъ илюстрировать
собрать, ный же му ладѣнь вѣно
червено лице сега по Великденъ. И дей-
ствительно, отъ еднѣ странѣ укорява
Българитѣ, че приемали добръ вѣщичъ
тъ дѣйствиѣ на Русситѣ, а отъ другѣ
увърява, и то безъ сумнѣнѣ, че ста-
рото правителство доставало на Бълга-
ритѣ тѣжбы за бунтъ. Кое отъ двѣтъ
му противоположнѣ мнѣнѣя да приеѣмъ
человѣкъ, не знаѣмъ. Види се, че на-
шійтъ събрать излага въ вѣстника си
различнѣ мнѣнѣя, както вѣстичъ отъ
разнѣ величинѣ вѣсове, та коѣто при-
лѣга на главѣтъ на всякого по добръ,
него и да приеѣмъ.

Колкото за насъ, ний виждамы Царското Правителство да полага отъ двѣ години насамъ извѣредны усилія, за да прѣкрати злоупотребленіята, отъ които страдатъ всѣмъ жители на Държавитѣ, да повѣри управленіето на областитѣ въ рѣдѣтъ на челоуѣци способни, които да имать достатѣчнѣ силѣ, за да направятъ дѣло добрыхъ намѣреній на Н. И. В. Султана. И тѣзи усилія сѣ достатѣчны да убѣдѣтъ и нашитѣ събратѣ, че не трѣбва да дѣри коренѣтъ на злото исключительно и само въ дѣйствиія на панславистскитѣ пропаганды. Ако тѣмъ усилія на Царското Правителство са утѣнчаватъ съ плѣнѣтъ успѣхъ, за което никакъ не са сумѣваемы, невѣжитѣ и послужившитѣ на панславистскитѣ пропаганды Българе, както благоизволи да ги характеризира писателитѣ на публикуванитѣ въ *Источно Време* членове, тѣзи Българе ще йма нѣмъ много да благодарѣтъ на царското Правителство за новото положеніе на жителитѣ въ Държавитѣ, и за гдѣто великодушната рѣка на писателника на Османовитѣ прѣстолѣ издаде новитѣ законѣ, които ще спасѣтъ общото ни отечество.

Съ това, което казвами, ний не
искамы да оправдаемъ възстаніята,
които отъ опытъ вече знаемъ, че съ
голыми злочестини за народытъ, които
са увеличили въ тѣхъ. Исаемы само,

(Слѣдуюа).

